MONITORRAPPORTAGE AFVAL & GRONDSTOFFEN ZWOLLE 2026 (1 VAN 2)

ROVA, augustus 2026

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 3
2 Ontwikkeling aanbod grondstoffen 4
3 Ontwikkeling aanbod huishoudelijk restafval 5
4 Ontwikkeling kwaliteit grondstoffen 6
5 Ontwikkeling geregistreerde bijplaatsingen 8

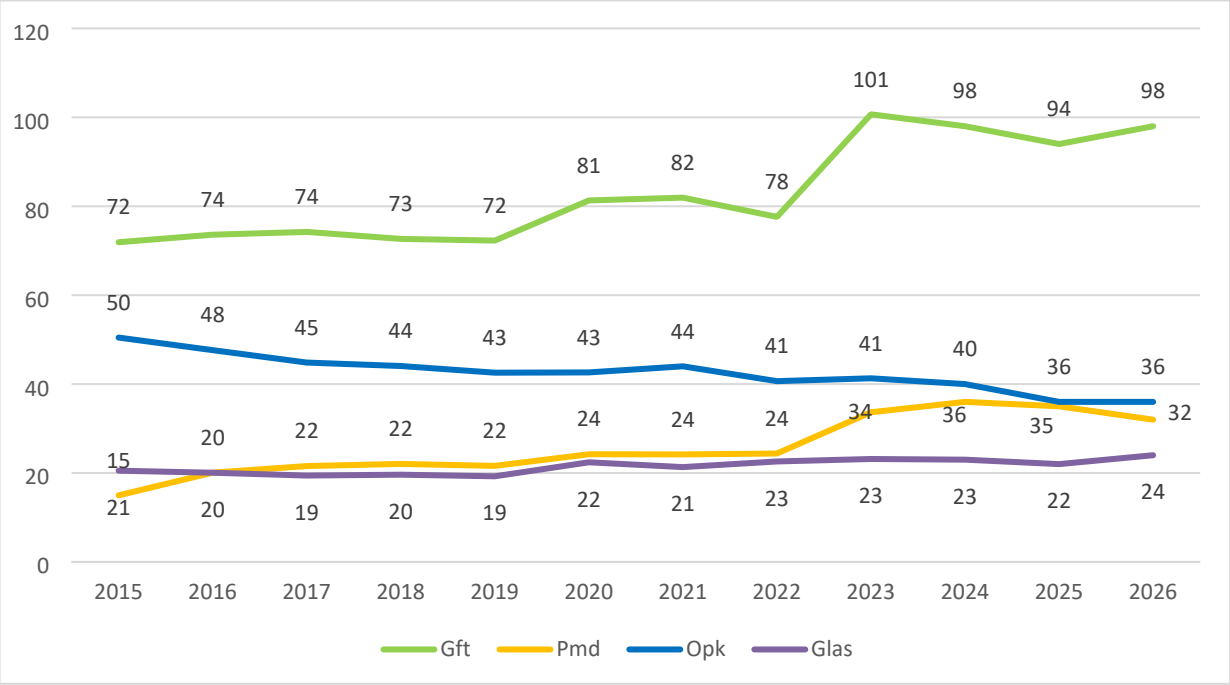
1 INLEIDING

De gemeenteraad van Zwolle heeft tijdens de raadsvergadering van 15 april 2024 besloten ieder half jaar een monitorrapportage te willen ontvangen van de (cijfermatige) ontwikkeling op het gebied van afval en grondstoffen. Dit om de langetermijneffecten van de invoering van het tarief op restafval per 1 januari 2023 te volgen. Dit document brengt de belangrijkste kengetallen in kaart voor het eerste half jaar van 2026. Het richt zich op de ontwikkeling van het aanbod grondstoffen (hoofdstuk 3), het aanbod (fijn en grof) huishoudelijk restafval (hoofdstuk 3), kwaliteit grondstoffen (hoofdstuk 4) en de geregistreerde bijplaatsingen (hoofdstuk 5).

2 ONTWIKKELING AANBOD GRONDSTOFFEN

Op basis van de resultaten van de eerste twee kwartalen van 2026 lijkt de ingezamelde hoeveelheid gft[1] en glas licht te gaan stijgen naar respectievelijk 98 en 24 kilo per inwoner. De hoeveelheid ingezameld opk[2] blijft stabiel en de hoeveelheid ingezameld pmd[3] lijkt licht te gaan dalen naar 32 kilo per inwoner in 2026. Op bijna alle grondstoffenstromen presteert Zwolle net iets beter dan de gemiddelde ingezamelde hoeveelheden van vergelijkbare gemeenten in stedelijkheidsklasse 2. In Zwolle wordt er net iets minder opk per inwoner ingezameld.

Figuur 1: Ontwikkeling aanbod grondstoffen gft, opk en pmd

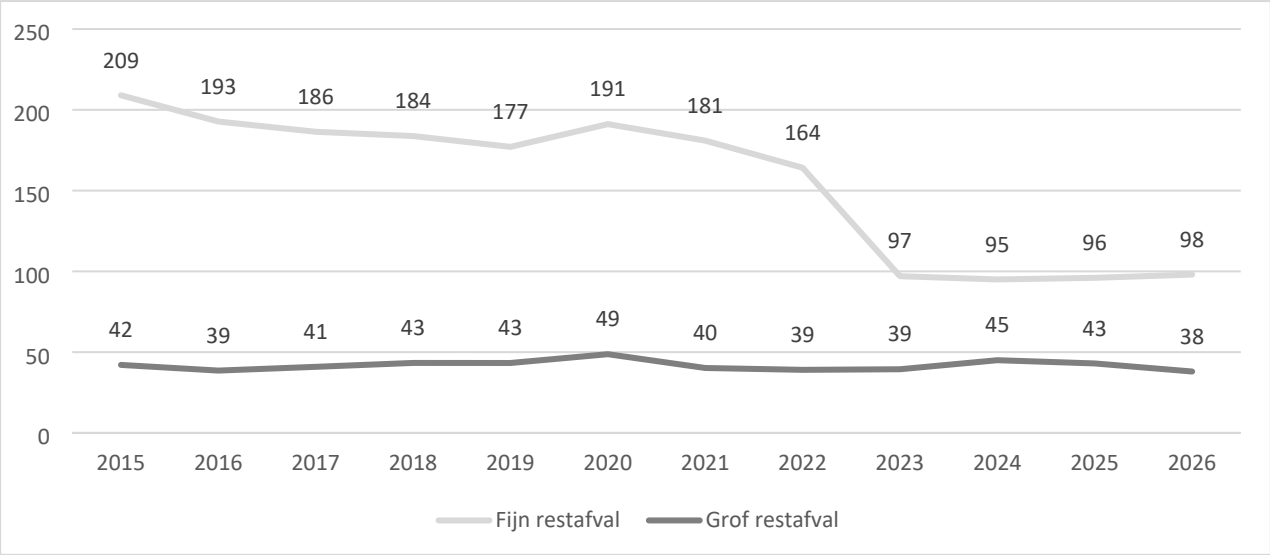

[1] Groente-, Fruit- en Tuinafval (gft).
[2] Oud Papier en Karton (opk)
[3] Plastic en Metalen Verpakkingen en Drankenkartons (pmd).

3 ONTWIKKELING AANBOD HUISHOUDELIJK RESTAFVAL

Het aanbod (fijn) huishoudelijk restafval lijkt in 2026 te gaan toenemen met twee kilo toe ten opzichte van 2025 naar 98 kilo per inwoner. Dit is inclusief 4 kilo luiers en incontinentiemateriaal per inwoner (vergelijkbaar als voorgaande jaren). De hoeveelheid grof huishoudelijk restafval (zowel gebracht naar het milieubrengstation als opgehaald aan huis) daalt naar 38 kilo per inwoner.

Figuur 2: Ontwikkeling aanbod fijn en grof huishoudelijk restafval per inwoner per jaar (kg)

Het scheidingspercentage stijgt licht van 62% in 2025 naar 63% in 2026. Dit komt met name door een stijging in de hoeveelheid (in kg) ingezameld gft, glas en overig grof huishoudelijk afval zoals hout en puin.

4 ONTWIKKELING KWALITEIT GRONDSTOFFEN

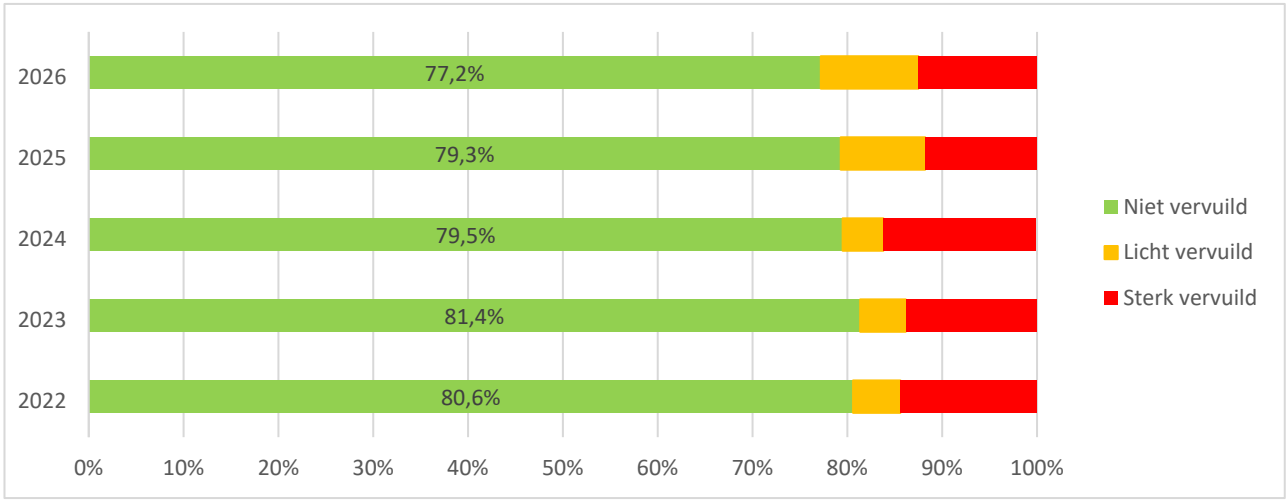
De kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen blijft min of meer stabiel voor zowel het pmd als gft, of verbeterd zelfs licht.

Kwaliteit pmd

Figuur 3 laat zien dat zogeheten voorlopers[4] in de eerste twee kwartalen een 80,6% van de containers beoordeeld als 'niet-vervuild'. Dat betekent dat er geen of een acceptabel niveau van vervuiling in de container is aangetroffen. Het percentage niet-vervuilde mini-containers daalt de afgelopen jaren licht. Tegelijkertijd is het percentage sterk vervuilde mini-containers voor het tweede jaar op rij lager dan de beginperiode van monitoring. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat de kwaliteit van het ingezamelde pmd, wanneer gekeken wordt naar de voorloopcontroles, min of meer stabiel blijft.

Naast voorloopcontroles worden ook steekproefsgewijs samenstellingsanalyses[5] uitgevoerd. Naast de metingen uitgevoerd door ROVA worden sinds 1 januari 2026 ook metingen uitgevoerd in het kader van de afspraken van de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen. Dit omdat in deze nieuwe overeenkomst de hoogte van de vergoedingen die een gemeente ontvangt voor de inzameling van pmd afhangt van de zuiverheidsgraad ervan. Tegelijkertijd zijn per 1 januari ook de specificaties aangepast van wat wel of niet bij het pmd mag. Hoewel er sinds begin januari nog te weinig metingen zijn uitgevoerd om tot een representatief gemiddelde te komen, lijkt de zuiverheidsgraad van het Zwolse pmd te gaan stijgen van rond de 60% in 2025 naar rond de 70% in 2026.

Figuur 3: Ontwikkeling aanbod niet-vervuilde mini-containers pmd

[4] Voorlopers zijn medewerkers van ROVA die letterlijk voor het inzamelvoertuig uitlopen en het aangeboden gft en pmd in mini-containers visueel inspecteren.

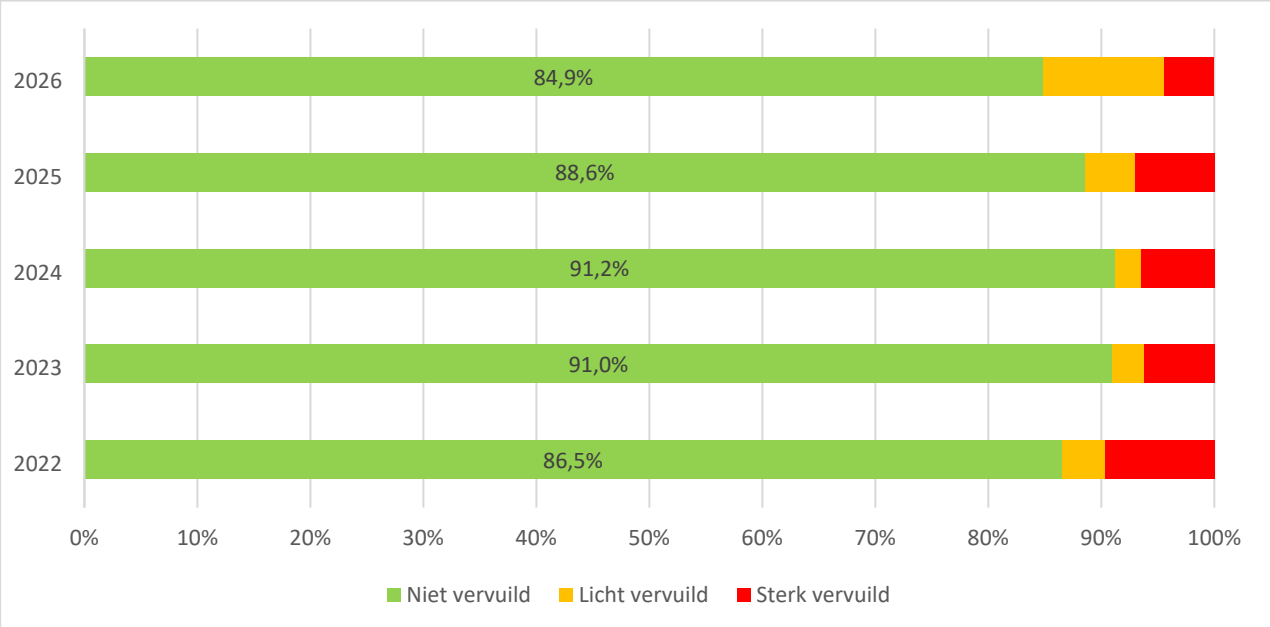
[5] Een samenstellingsmeting zijn metingen waarbij op basis van het volledig uitsorteren van representatieve monsters van verschillende vrachten een beeld wordt gegeven van de precieze samenstelling van het pmd.

Kwaliteit gft

Als we kijken naar het gft, dan laten de voorloopcontroles opnieuw een kleine achteruitgang zien in het percentage aangeboden niet-vervuilde mini-containers van 88,6% in 2025 naar 84,0% in 2026. Het percentage sterk vervuilde containers neemt echter wel (en opnieuw) af t.o.v. eerdere jaren. Hieruit kan geconcludeerd worden dat ook de kwaliteit van het gft redelijk stabiel blijft.

Er is begin 2026 een beperkt aantal samenstellingsmetingen uitgevoerd op specifiek het Zwolse gft. Daaruit blijkt een gemiddelde vervuiling van 3,8% wat vergelijkbaar is met voorgaande jaren. De kwaliteit van het ingezamelde gft via verzamelvoorzieningen bij de hoogbouw blijft zorgelijk. Waar in 2025 nog de helft van het ingezamelde gft van de hoogbouw door vervuiling als restafval moest worden verbrand, is dit in de eerste helft van 2026 opgelopen naar zo'n 65%.

Figuur 4: Ontwikkeling aanbod niet-vervuilde mini-containers gft

5 ONTWIKKELING GEREGISTREERDE BIJPLAATSINGEN

In het eerste half jaar van 2026 loopt het aantal geregistreerde bijplaatsingen verder op. Op basis van de eerste twee kwartalen zou het aantal bijplaatsingen voor heel 2026 uitkomen op 23.664 bijplaatsingen, een stijging van 18% ten opzichte van 2025. Hierbij moet zoals gebruikelijk worden aangetekend dat het aantal registraties (ook) toeneemt door extra controles door handhaving van hotspotlocaties. Met andere woorden, door extra inzet om bijplaatsingen te controleren stijgt het aantal meldingen.

Van alle bijplaatsingen is in 2026 59,9% een bijplaatsing van grof huishoudelijk afval; 33% betreft fijn huishoudelijk afval waarvoor inwoners moeten betalen. T.o.v. 2025 neemt het percentage bijplaatsingen grof huishoudelijk afval wat toe en het percentage bijplaatsingen restafval wat af. De meeste registraties worden gedaan Holtenbroek en Diezepoort (zie figuur 5).

Tabel 1: Ontwikkeling aantal bijplaatsingen[6]

Jaar	K1	K2	Totaal eerste halfjaar
2023	3.527	2.868	6.395
2024	4.278	4.263	8.541
2025	4.308	4.433	8.741
2026	5.444	6.554	11.998

[6] Gegevens conform dashboard bijplaatsingen Gemeente Zwolle

Figuur 5: Verdeling registraties per wijk

